

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRAS TURİZMİ BAKIMINDAN ANAVARZA ANTİK KENTİNİN TURİZM POTANSİYELİ

TOURISM POTENTIAL OF ANAVARZA ANCIENT CITY IN TERMS OF HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE TOURISM

Deniz KARAÖMERLİOĞLU BOZ¹

ÖZET

UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesinde yer alan ve Çukurova'nın en büyük antik kenti olan Anavarza; Kadirli, Ceyhan ve Kozan ilçe sınırlarında yer almaktadır. Günümüzde Dilekkaya olarak adlandırılan antik şehir ve kalenin içerisinde zafer takları, sütunlu duble yol, stadyum, tiyatro, amfi tiyatro, hamamlar, idari yapılar, tapınaklar, su kemerleri, kiliseler ve şapeller gibi birçok yapı bulunmaktadır. Zaman içerisinde iki büyük deprem, yangın ve savaşlar sonucunda günümüze kadar bu yapılardan bir kısmı sağlam gelebilmiştir. Tarihte birçok medeniyete ev sahipliği yapan bu önemli antik kent birçok bilim adamı, araştırmacı, yazar ve şairin de uğrak yeri ve ilham kaynağı olmuştur. Bu çalışmada Anavarza antik kenti ve çevresinde bulunan tarihi ve kültürel turizm değerleri ortaya konmuştur. Anavarza antik kenti ve çevresindeki tarihi ve kültürel yapı önemli bir turizm değeri yaratan popüler kültüre de etki etmiştir. Bu nedenle çalışmada bölge hakkında yazılmış roman ve şiirlerden bahsedilmiştir. Bu çalışmaya, bu bölgede yaşayan dünyaca ünlü insanlar da dahil edilmiştir. Alanın turizm potansiyeli turizm çeşitleri bakımından irdelenmiş ve önerilerde bulunulmuştur. Araştırma alanının Unesco dünya kültür mirası listesinde olması nedeniyle sürdürülebilir turizm yaklaşımı benimsenmeli ve Cittaslow felsefesi temel alınmalıdır.

ABSTRACT

Anavarza which is in the UNESCO World Heritage List and the largest ancient city of Çukurova is in the district borders of Kadirli, Ceyhan and Kozan. Anavarza ancient city, which is called Dilekkaya nowadays, and the castle have many buildings such as triumphal arches, double-column road, stadium, theater, amphitheater, baths, administrative buildings, temples, aqueducts, churches and chapels. Because of two major earthquakes in time, fires and wars, some of these structures have survived to the present day. This important ancient city, which has hosted many civilizations in history, has been a haunt and inspiration for many scientists, researchers, writers and poets. In this study, the historical and cultural tourism values of Anavarza ancient city and its surroundings were investigated. The historical and cultural structure in and around the ancient city

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Çukurova Üniversitesi Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Seyahat İşletmeciliği Bölümü, denizkar@gmail.com

rüyüşü (trekking), yamaç paraşütü, fotoğrafçılık, kuş gözlem gibi turizm çeşitleri için oldukça elverişlidir. Bu turizm ürünleri günübirlik veya konaklamalı olarak planlanabilir. Konaklama imkanı olarak çadır, karavan, bungalov ev alternatifleri alandaki ovalık kısma adapte edilebilir. Alana yakınlığı nedeniyle Ceyhan nehri çeşitli su sporları ve avcılık için değerlendirilebilir bir turizm ürünüdür. Antik kent ve çevresinin florasında 290 tür ve tür altı taxon bulunmaktadır. Bunların %3,4'ü endemiktir. Bu çeşitlilik alanda yapılabilecek botanik turizmi için önemli bir kaynak yaratmaktadır. Ayrıca konaklama imkânı yaratmak için yöresel kültürün ve dokunun korunması temel olmalıdır. Turistler için bu konaklama ve yaşam ortamları cittaslow felsefesi ile yapılandırılmalıdır. Bu sayede yöresel yaşam, kültür, yeme içme alışkanlıkları gibi birçok şey korunmuş, tanıtılmış ve gelir getiren bir değer haline dönüşmüş olacaktır.

Tüm bu turizm planlamaları yapılırken dikkat edilmesi gereken en önemli husus Anavarza antik kentinde gerçekleşecek turistik faaliyetlerin antik kentin taşıma kapasitesini aşmamasıdır. Bu durum yapılacak planlamalarda yer almalı ve kontrollü sürdürülebilir bir yönetim planı uygulanmalıdır.

KAYNAKLAR

Anonim 2020	www.adanakultur.gov.tr,
Buyruk 2016	Buyruk, H., "Anazarbus with its Location, Past and Identity", ODU Journal of Social Science Research, 6-3, 695-710.
Buyruk 2018	Buyruk, H., "Byzantine Walls of the Ancient City Anavarza", Ordu University Journal of Social Science Research, 8-2, 299-311.
Demirci-Kayıran 2019	Demirci Kayıran, S., "A Research on the Present Uses of the Medicinal Plants in De Materia Medica written by Dioscorides in Eastern Mediterranean Region", Lokman Hekim Dergisi, 9-2, 189-202.
Ergeç 2001	Ergeç, R., "Anazarbus Antik Kenti ve Nekropolü", In: La Cilicie : Espaces et Pouvoirs Locaux, 11, Table Ronde Internationale, Istanbul, 2-5, 389-410.
İnanır 2019	İnanır, A., "Kültürel miras turizmi kaynakları bakımından Bucak: Milias (Milyos) Sia ve Kremna antik kentleri örneği", International Young Researchers Student Congress, Burdur, Turkey, 1035-1042.
Kaplan 2015	Kaplan, A., "Hellenistik ve Roma Döneminde Kilikia Pedias (Çukurova) Yerleşimleri", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT, Konya.
Karaçor Çatır 2017	Karaçor, M., Çatır, O., "Turistik ürün çeşitlendirmesi kapsamında Uşak ilinin tarihi ve Kültürel turizm potansiyelinin değerlendirilmesi", Social Sciences Studies Journal, 3-5, 721-725.
Kemal 2000	Kemal, Y., "İnce Memed II", Çağlayan yayınevi, İstanbul.
Kemal 1976	Kemal, Y., "Yılanı Öldürseler", Çağlayan yayınevi, ISBN 9789750807046, 103.
Kıran 2006	Kıran, Ö., "Kozan Yöresi Florasındaki Tıbbi Bitkiler Ve Bunların Halk Tıbbında Kullanılışı", YL Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
Özbey Saban 2019	Özbey, V., Saban, D., "Unesco Dünya Miras Listesi'ne Doğru Anavarza Antik Kenti", Art-Sanat, 11, 299-324.
Taşkaya 2015	Taşkaya, S. M., "Âşık Feymânî'nin Şiirlerinde Kadirli", Route Educational and Social Science Journal, V:2-2, 592-605.
Türker Yaşar 2019	Türker, N., Yaşar, Z., "Batı Karadeniz Bölümü Antik Kentlerinin Kültürel Miras Turizmi Açısından Değerlendirilmesi", Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 9-1, 1-27.
UNESCO 2020	World Heritage Centre, Paris, France, http://whc.unesco.org/en/
Yiğenoğlu 2009	Yiğenoğlu, Ç., "Kozan", KOZVAK yayınları:3, ISBN:978-975-00031-1-0.